

Juozas Žygas

KOVA UŽ SPAUDA

Lietuviams dar beveik nepradėjus literatūrinį dirvonų plėsti ir dar net nesukūrus savos literatūrinės kalbos, ištiko didelis smūgis. Po nepavykusio sukilimo, kuris ir pasisekimo atveju — gal nieko gero lietuviams nebūtų davęs, gen. gubernatorius M. Muravjovas — korikas, panaudojo represijas. Būdamas didelis rusinimo šalininkas, o rusinimas visą laiką rėmėsi durtuvais ir Sibiru, Muravjovas 1864.V.14. kreipėsi į carą ir gavo jo pritarimą lietuviškai spaudai lotyniškais raidėmis uždrausti. Tokiu būdu, dabar sueina šimtas dvidešim metų nuo to gėdingo potvarkio įvedimo. Toks gėdingas potvarkis yra viena iš juodžiausių dėmių XIX amžiaus eigoje. Ir visa tai vyko tame amžiuje, kuris dažnai mėgstama vadinti šviečiamuoju amžiumi. Žinoma, Rusija niekuomet nebuvo šviesos ar laisvės žibinto nešėjų eilėse. Iš Rusijos visuomet pūtė šaltas stepių vėjas, kuris užgoždavo ir sukaustydavo ledais bet kokią laisvą mintį ar idėją.

Rusai nutautinimui panaudojo visas jų turimas priemones. Šiuo atžvilgiu jie turi nepralenkiamą vaizduotę. Nesitenkino vien spaudos draudimu, spaudos draudimas tebuvo vienas epizodas tų rusinimo pastangų.

Jie taip pat uždarė visas parapines mokyklas, tuo metu veik visos mokyklos buvo parapinės. Valdžia pradėjo steigti rusiškas mokyklas, tose mokyklose mokslas buvo visuotinai žemo lygio, pagaliau jų tikslas nebuvo liaudį šviesti — bei ją rusinti. Visus įtariamus dalyvavimu sukilime, masiniai trėmė į tolimąją Rusijos šiaurę, o į jų vietą vežė maskolius Lietuvos kolonizacijai. Tie maskoliai kolonizatoriai rusinimui daug nenusipelnė, kadangi jie tepasižymėjo tik girtavimu ir vagystėmis. Garsėjo po plačias apylinkes kaip arkliavagiai, tad jie žmones nuo savęs tik atstūmė.

Taip pat buvo draudžiama organizuoti ūkinę veiklą. Buvo beveik neleidžiama steigti kooperatyvus ar ūkines organizacijas. Lietuviams buvo draudžiama pirkti žemę, tuo buvo norima, kad su laiku žemės nuosavybė pereitų į rusų rankas.

Nežiūrint visų trukdymų ir priespaudos, jeigu kas vistiek sugebėjo baigti aukštesnį mokslą, tai toks vis tiek Lietuvoje negalėjo darbo gauti, o turėjo važiuoti į Rusijos gilumą.

Daugelis bažnyčių ir visi vienuolynai buvo uždaryti. nebuvo leidžiama naujų

SÃO PAULO. Antano Augustaičio Lietuvos miestų herbų parodos atidarymas ir lietuvių imigracijos Brazilijon minėjimas Vila Formozos rajono miesto bibliotekoje. Nuotraukoje matome NEMUNO ANSAMBLĮ atlikusį pynę tautinių šokių. Ansamblio vadovė yra Silvia Bendoraitė Machado.

statyti ar esamų remontuoti. Taip pat buvo neleidžiama statyti pakelėse ar viešose vietose kryžius. Muravjovas norėjo, kad krašte dominuotų jo valdymo ir valdžios simbolis kartuvės.

Kunigų paskyrimai ir jų judėjimas buvo griežtai valdžios prižiūrimas. Katalikai moksleiviai buvo verčiami dalyvauti stačiatikių pamaldose. Pravoslavija buvo oficiali religija ir valdžios įrankis. Ta linija per daugelį šimtmečių Maskvos buvo vykdoma. Maskvos did. kunigaikštis Jonas III — jau 1470 m. paskelbė šūkį "vienas valdovas, viena kalba, viena religija", (tas pat vykdoma ir dabar, tik religijos vietoje įdėta partija), reiškia per 400 metų nuo tos linijos nebuvo nukrypta.

Nepavykusio sukilimo pasėkoje krašte veikė karo stovis, viskas buvo tvarkoma ir valdoma pasiremiant bizūnu, žinoma, Rusijoje visą laiką bizūnas buvo ir gal bus, vienas iš ryškiausių valdžios simbolių. Valdžia stengėsi, kad kraštas būtų paskendęs ne tik tamsoje, bet ir skurde. Bent tokiu būdu buvo norima susilyginti su Rusija, buvo stengiamasi, kad kraštas būtų tik eilinė Rusijos provincija.

Padėtis buvo veik beviltiška, kraštą užgulė tamsiausia naktis ir nebuvo vilties susilaukti jokių pragiedrulių. Tuomet Muravjovui atrodė, kad buvo atėjęs tinkamas laikas lietuvius paklupdyti ir surusinti. Jo supratimu, lietuviams tereikėjo tik katekizmo ir kalendoriaus. To-

kus labai ribotus poreikius jis tikėjosi labai lengvai patenkinti, spausdindamas juos rusiškais raidėmis "graždanka".

Muravjovas visai nenumatė ir nesitikėjo, kad tas jo potvarkis iššauks liaudies pasipriešinimą. Liaudies, kuri per šimtmečius buvo spaudžiama ir su kuria niekas nesiskaitė. O ta liaudis, buvo tas legendų miegantis milžinas, kuris miegojo milžinkapyje ir laukė ženklų atsikelti, ir išlaisvinti savąją tautą. Senieji dainiai ir vaidilos, kurie skatino pulkus į žygius ir apdainuodavo jų pergales buvo jau senai užmigę ir jų kanklės nutilę. Kas turėjo tad vesti tautą ir jai vadovauti?

Kas turėjo laiminti jos kovas ir žygius

Muravjovas to nenumatė ar tinkamai neįvertino, tų vaidilų vietą užėmė užsispyręs žemaitis, žemaičių vyskupas Motiejus Valančius. Žinoma, jis kankliais nekankliavo, nevedė pulkų ir jų nelaimino, tų pulkų ir neturėjo. Jis išėjo prieš maskoliškąją mešką ir žandarų pulkus su lietuvišku rašytu žodžiu. Prieš kardą — su plunksna. Turėjo jis būti užsispyręs ir fanatikas. Jis nerašė revoliucinių atsisaukimų, neragino į ginkluotą pasipriešinimą ir kraujo praliejimą. Jo vienintelis ginklas ir kova buvo lietuviškas žodis.

Jis suorganizavo knygų spausdinamą Prūsų Lietuvoje, per Jurgį Bielinį tam reikalui pasiutė 5000 rublių, taip pat

SPAUDOS MĖNUO
SKAITYK IR PLATINK "MŪSŲ LIETUVA"

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz\$. 150,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz\$. 250,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz 10,00.

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz\$. 2,50.

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz\$. 200,00

I mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz 10,00.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

KOVA UŽ SPAUDA

suorganizavo ir pirmąjį knygnešių tinklą. Rašė populiarias knygutes, po visą Lietuvą. Jis buvo labai kūrybingas ir jo parašytų knygų sąrašas būtų labai ilgas, daugiausiai po žmones paplitusios: "Gyvenimai šventųjų" "Vaikų knygelė", "Paaugusių žmonių knygelė", "Palangos Juzė", "Pasakojimas Antano Tretininko" ir daugelį kitų. Taip pat jis parašė ir grynai mokslinį veikalą "Žemaičių vyskupystė", kuris vienas garantuotų jam vietą lietuvių literatūros pradininkų tarpe.

Jo suorganizuotas knygų spausdinimas ir jų platinimas plito ir virto rimta pasipriešinimo jėga. To pasipriešinimo eigoje, iš valstiečių pusės — pradėjo formotis tautiniai pradai. Į tą judėjimą pradėjo įsijungti lietuviai kunigai ir vienas kitas lietuvis šviesuolis — kurių skaičius dar buvo labai ribotas. Tas judėjimas augo diena iš dienos, nežiūrint areštų ir trėmimų plėtėsi ir stiprėjo. Pradėjo atsirasti tautinė sąmonė ir jos plėtimosi nebuvo galima sulaukyti.

Žinoma, tas tautinis judėjimas, jokių nepriklausomybės aspiracijų dar neturėjo. Tam dar nebuvo atėjęs laikas. Jau žymiai vėliau, jau "Aušros" laikais, didžiūnai aušrininkų nepriklausomybės idėja dar buvo visai svetima ir visai nepasiekiamą. Bet jos pradai jau buvo pradėję formotis, nors dar ir buvo giliai pasąmonėje.

Visas spaudos draudimo laikotarpis, tai buvo kovos ir užsigrūdinimo perijodas. Jis išugdė kovotojus ir vadus. Žinoma, jeigu nebūtų reikėję energijos eikvoti tai kovai vesti, tai energija būtų buvusi panaudota kultūrinei plėtotei. Spaudos draudimas kultūrinę raidą gerokai pristabdė, tačiau nepajėgė jos užgniaužti.

Iš pradžių vysk. M. Valančius néjo į

atvirą kovą su caro valdžia, bet jis stengėsi kur galėjo nevykdyti ar prasilenkti su potvarkiais.

Vėliau jau jis išėjo maždaug į atvirą kovą su caro valdžia, rusinimu ir pravoslaviniu.

Žinodamas, kad jo vieno jėgų neužteks visus darbus atlikti, jis stengėsi apie save suburti gabesnius kunigus. Daugelis lietuvių kunigų buvo išmėtyti po Rusijos plotus. Įvairiais būdais jis stengėsi juos susigrąžinti į savo vyskupiją. Ypatiną dėmesį jis skyrė tiems, kurie parašydavo liaudžiai skirtą lietuvišką knygutę. Taip pat jis stengėsi į mažiau reikšmingus postus nustumti karjeristus ir valdžios pataikūnus.

Taip pat, gal jam turėtų būti priskirtas sumanymas, kaip bent dalinai apeiti spaudos draudimą, žandarai dažnai žmones kratydavo, prie bažnyčių tikrindavo ir atiminėdavo maldaknyges. Jeigu paką rasdavo slaptai spausdintus spausdinius, tai tokie būdavo areštuojami ar po teismus tasmomi. Kad to išvengus, leidiniai buvo spausdinami su senomis išleidimo datomis. Tokiu būdu labai populiarius šventųjų gyvenimai, "Žiwataj Szwetuju, tu, kuriu vardajs žemayczyey už wis gieb wadintis" išleisti 1858 m., per spaudos draudimo perijodą pakartotinai buvo atspausdinti septynis kartus. Taip pat "Swentos Giesmės" buvo beveik kasmet perspausdinamos.

Kovai prieš rusinimą ir pravoslavinią Valančius pradėjo naudoti boikotą. Įvairiais jam prėinamais būdais jis ragino žmones boikotuoti valdžios steigiamas mokyklas. Tas boikotas buvo gan sėkmingas, daugelį tokių pradžios mokyklų telankė rusų kolonistų vaikai, lietuviai vaikus slaptai namuose mokė įvairių "daraktorių" pagalba. Kaip tas boikotas buvo sėkmingas toks faktas apie tai parodo: 1885 m. Grinkiškio mokykla vei-

kė teturėdama tik vieną mokinį, o ir tas buvo mokytojo vaikas.

Čia tenka pastebėti, kad Valančius pirmoje eilėje kovojo prieš pravoslavinią. Todėl jis lenkiškumo jeigu nerėmė — tai prieš jį ir nekovojo. Jis buvo vyskupas, tad pirmoje eilėje jam rūpėjo kova už religiją.

Valančiui suorganizavus knygų spausdinimą Prūsų Lietuvoje, taip pat reikėjo suorganizuoti ir jų pristatymą bei platinimą. Jis susisiekė su patikimais pasienio kunigais ir taip pat su kontrobandininkais. Jų pagalba buvo pradėta masiniai gabenti spausdinius į Lietuvą. Per trumpą laiką tos knygos pasiekė ir užplūdo tolimiausius Lietuvos kampus. Paskui išsivystė platus tikrų knygnešių tinklas. Rusams pradėjus už knygas griežtai bausiti, be to, pagautuosius žiauriai mušti, kontrobandininkai neberizikavo jų gabėnimu.

"Dirva"

PARAMA LIETUVAI

Peržvelgus veiklą kuri liečia pačią Lietuvą ir jos žmones, išaiškėjo, kad yra atliekami dideli darbai ir taip pat neatliekami svarbūs darbai, pagrindiniai dėl lėšų stūkšos. Konstatuota, kad, dėja, visi išėjimo veiksniai skiria neužtektiną dėmesį pačiai tautai. Ypač pasigendama sistematingos informacijos apie padėtį krašte kaupimo ir pastovesnių ryšių su tauta išvystymo. Dialogas su tauta, ateities vizijų svarstymas, turėtų būti daug intensyvesnis negu yra. Nepanaudojami pilnai net esami galimūnai. Išėjimo veiksniams reikalinga rimtai pergaltuoti savo veiksmų pirmumus, pati Lietuva reikalinga didesnio dėmesio.

PASIŪSTAS PRAŠYMAS
GORBAČIOVUI

Australijos katalikų savaitraščiai "The Catholic Weekly" (rugpjūčio 27 d.) ir "Southern Cross" (rugpjūčio 28 d.) paskelbė Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Gorbaciovui laišką, kuriame prašoma gražinti Vilniun vysk. S. Steponavičių, atiduoti tikintiesiems Vilniaus katedrą, šv. Kazimiero, Klaipėdos Šv. J. Pa nelės Karalienės ir kitas konfiskuotas bažnyčias, paleisti iš koncentracijos stovyklų visus sąžinės kalinius ir 600 netų Krikšto jubiliejaus proga Lietuvos tikintiesiems suteikti religinę laisvę.

Prašymas pasiūstas dešimties tuksantų Australijos lietuvių katalikų vardu pasirašytas Federacijos pirmininko V. Žemaičio ir kun. dr. P. Dauknio

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banyas Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1o and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

SAMONINGO TIKĖJIMO METAI

“Norėtume kartkartėmis priminti visiems tikintiesiems – vaikams, jaunimui ir suaugusiems:
SEKMADIENĮ PASKIRKITE BENT PUSVALANDĮ KATEKIZMUI”.

LIETUVOS VYSKUPAI IR VYSKUPIJŲ VALDYTOJAI

SV. PRANCIŠKAUS MALDA

Viešpatie,
padaryk mane savo taikos įrankiu.
Ten kur neapykanta viešpatauja,
leisk man skelbti meilę,
kur skriauda – teisingumą,
kur abejonė – tikėjimą,
kur nusiminimas – viltį,
kur tamsa – šviesą,
kur liūdesys – džiaugsmą.
O Dieviškasis Mokytojai,
suteik,
kad aš netiek sau jį ieškočiau suraminimo,
kiek kitus raminau,
ne kad būčiau suprasčiau,
bet kad kitus suprasčiau,
ne kad būčiau mylimas,
bet kad visus mylėčiau,
nes tik duodami gauname,
dovanojant mums atleidžiama,
per mirtį – gimstame amžinajam gyvenimui.

ŠIŲ SAMONINGŲJŲ 1986 METŲ PROGA PAKILKIME DVASIOJE

Įsijungimas MALDOS VAJUN laisvas ir asmenišką apsisprendimą. Galima jungtis pavieniui, mažose grupelėse ar prganizuojant specialias pamaldas.

Grupinei maldai siūlome rinktis PIRMĄ MĖNESIO SEKMADIENĮ arba PIRMĄ MĖNESIO PENKTADIENĮ vienydamiesi su besimeldžiančiais lietuviais visame pasaulyje.

MEDITACIJOS SAMONINGO TIKĖJIMO METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

“ATEIKITE PAS MANE VISI”, pakvietė Kristus.

Bet nieko iš to pakvietimo – atėjimo neišeis,
jei ateisit
nešvarūs,
uždara širdim,
tiktai bijodami,
papirkti Dievą norėdami
arba nenorom..

Nusivalykite prie durų

kojas, rankas ir širdį
vandeniu ir Ugnimi
nuo dulkių ir nuo skriaudų,
kurias esate padarę sau ir kitiems.

Atverkite širdį

kaip žiedas atsiveria saulei, bitei, sėklai,
kaip žemė atsiveria grūdai ir daigui,
atsiverkit trokšdami, alkani, norintys.

Dievo bijoti nereikia:

Dievas – ne našta ir ne smurtas.

Dievo nupirkti-papirkti negalima:

Jam ne dovanų, o viso žmogaus reikia.

O jei kas nenori,

– to né pats Dievas nenori.

“Ateikite – švarūs, atviri, drąsiai,
visa širdimi ir visu kūnu,
ir – svarbiausia! – norėdami, geisdami, trokšdami”.

Savom akim aš galiu daug ką pamatyti,
bet ne viską: daiktai ir žmonės užstoja.

Savom ausim aš daug ką galiu išgirsti,
bet ne viską: savi reikalai sutrukdo.

Savom kojom galiu daug apeiti,
bet ne visur: kliūtys ir mirtis pastoja kelią.

Savom rankom galiu daug ką padaryti,
bet ne viską: silpnumas ir negalė pakerta rankas.

Savu protu galiu daug ką suprasti,
bet ne viską: tolyn, gilyn – vis daugiau paslapčių.

Sava širdim galiu daug ką pajusti,
bet ne viską: kaip išsiveržti iš užburto savimeilės rato?

Man padeda visi, kurie myli mane:
tėvai, mokytojai, draugai, geri žmonės.

Mane klaidina visi,
kurie nekenčia manęs...

JĖZUS KRISTUS ir KILNŪS JO ŽODŽIAI,
alsuojantys Jo Dvasia ir mus per Šventąjį Raštą pasiekę,
norai ir džiugiai padės.

Jo malonė padės pasakyti: “TIKIU, VIEŠPATIE”,
Jo malonė padės eiti: “SEKSIU TAVIM, VIEŠPATIE”,
Jo malonė padės padaryti: “TAU PADARYSIU VISKĄ”.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DE OMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 Av. Vila Sacadura Cabral - S. André

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ KALBA IR LIETUVIŠKUMAS

Kodėl mūsų kolonijos "lietuviškas" jaunimas nesidomi išmokti ar patobulinti savo senelių kalbos?

Didelis nuošimtis šių jaunuolių tėvų, išmoko iš savo tėvų, nuo mažens lietuvių kalbą, bet maža dalis jų ją perdavė savo vaikams, nors jie dar ir dabar labai gerai susikalba lietuviškai kai reikia. Ne tik, jau Brazilijoje gimę mūsų jaunuolių tėvai, bet ir seneliai kreipiasi į savo anūkus portugališkai, aišku, su maža išimtimi.

Tarp mūsų veikia kelios jaunimo grupės, atsiskyre viena nuo kitos. Atrodo, kad visų jų intencija yra garsinti Lietuvos vardą, nors gal dauguma šiose grupėse dalyvaujančių, moka tik pasakyti: Labas, kaip einasi, bet mažai ką žino apie Lietuvos istoriją, kultūrą, tradicijas ir dar mažiau apie Lietuvos dabartinę padėtį.

Atrodo, kad svarbiau yra kiekvienai organizacijai garsinti savo pačios vardą, kompetuoti tarp savęs ir visai nekreipti dėmesį į Jaunimo Sąjungą ir jos svarbą.

Suaugusiems lietuviams yra malonė, šventėse pamatyti gražius šokius, pasiklausyti gražių dainų, kurių žodžius patys daininkai gal ir nesupranta. Visi ploja, sveikina, finansiniai remia ir daugumas tų jaunuolių nejaučia reikalingumą išmokti kalbos.

Yra labai sunku Jaunimo Sąjungai ką nors svarbesnio padaryti šiuo atžvilgiu, nors ir Valdyba yra sudėta iš kiekvienos organizacijos narių. Keli jaunuoliai, kurie vadovauja grupėms, dėsto lietuvių kalbą ir su jais galima susikalbėti lietuviškai, bet, gaila, neatsiliepiama į šaukiamus posėdžius, nors laisvai prisiėmę pareigas Jaunimo Sąjungoje.

Visi paskutiniai posėdžiai ir nutarimai, ypač kas liečia artėjantį Jaunimo Kongresą, buvo nutarti su tais kurie dar išlaiko savo duotą žodį, nors yra maža dalis.

Būtu gerai kad suaugusių lietuvių organizacijų vadai daugiau ragintų tuos visus dalyvaujančius jaunuolius, visose grupėse, kad lietuvių kalba yra svarbesnė už šokius, dainas ir kitus dalykus. Tuo pačiu laiku prašyčiau įvertinti tuos, kurie dar stengiasi išlaikyti Lietuvos vardą, kalbą ir vienybę, nors jų darbas ir vardai nematomi scenose.

PLASTIFIQUE SEU TITULO DE ELEITOR

RUA BERNINI R. MONACO 85-B — MOÓCA — TRAVESSA DA RUA JUMANA.

Sveikiname

mylimos Tautos sūnų, šv. Kazimiero parapijos kleboną

KUN. PRANA GAVÉNA

jojo gimtadienio proga (X.11 d.) ir linkime geros sveikatos, sėkmės — džiaugsmo lietuviškame darbe bei Aukščiausiojo palaimos.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

Kaip jau buvo paskelbta prieš penkias savaites "Mūsų Lietuvoje em portuguguês" jau pasibaigė laikas pristatyti rašto darbus, tiems kurie norėtų atstovauti Brazilijos lietuvišką jaunimą, Jaunimo Kongrese, Australijoje. Kadangi yra gauti tik du raštai, laikas pratęsiamas iki lapkričio mėnesio 15 dienos, nes atstovų vardai turi būti pristatyti Pasaulio Jaunimo Sąjungai sausio mėnesį, nors Kongresas įvyks tik 1987 m. gruodžio mėn. Lieka vienerių metų laiko pasiruošimui. Prašyčiau kad daugiau jaunuolių išsiamonėtų ir apsispręstų dalyvauti kaip kandidatas nors žinome kad turėsime didelių finansinių sunkumų.

Sveikinu tuos kurie domisi ir lanko lietuviškas pamokas.

Ačiū

Flavijus Bacevičius
Brazilijos Lietuvių Jaunimo
Sąjungos Pirmininkas

VENGRAI RUOŠIA DEMONSTRACIJĄ

Šį spalio mėnesį sueina 30 metų nuo vengrų sukilimo prieš rusų okupaciją 1956 metais. Tų metų spalio 23 dieną, pradedant Budapesto studentais ir darbininkais, vengrų tauta sukilo prieš okupantus. Nuginkluoti vengrai negalėjo atsilaikyti prieš sovietų tankus — ir rusų neįstengė išvyti iš savo žemės (kaip tai įvykdė lietuviai 19 m sukilime). Tačiau viso pasaulio akyse liko vaizdas, kad negali būti mylima jėga primesta "laisvė".

Viso pasaulio vengrai mini šią sukaktį. Ir į jos paminėjimą kviečia visų, ypač sovietinio komunizmo pavergtų tautų atstovus.

"Sociedade Cultural Brasileira-Hungara" São Paule rengia "tylią demonstraciją (manifestação silenciosa)" spalio (outubro) 26 dieną, 11 valandą, prie Ibirapueros obelisko. Ten kviečia ir lietuvius.

Gyvai solidarizuojam su draugiška vengrų tauta. Ir linkim kad ne tik Vengrija, bet ir visos kitos sovietų pavergtos tautos galimai greičiau atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

Nors pas mus tą dieną ir kaip tik tą valandą yra švenčiama lietuvių SPAUDOS DIENA, tačiau kad ir nedidelė lietuvių atstovybė vengrų demonstracijoj turi dalyvauti. (KPG)

PRAMOGA

RASTI ŽODŽIUS!

NAKTIS (noite)
MIŠKAS (bosque)
VILKAS (lobo)
ŽOLĖ (grama)
GĖLĖ (flor) x
KALNAS (montanha)
RASTI (achar)
ŽODIS (palavra)
PRAMOGA (divertimento)

A	U	G	A	Ž	Y	R	P	O
S	A	N	L	A	K	M	R	Š
M	U	R	A	S	T	I	A	I
D	Š	I	S	B	A	Š	M	R
Ė	R	O	Ž	M	I	K	O	R
S	I	D	O	Ž	B	A	G	J
K	V	I	L	K	A	S	A	Y
R	A	G	Ė	L	Ė	Y	N	O
T	Y	O	N	A	K	T	I	S

BROOKLYN REPRESENTAÇÕES SC LTDA.

Rua Georgia, 675
Bairro Brooklin Novo
04559 SÃO PAULO, SP.

DR. PAULO ŠLEPETYS

CIRURGIA PLÁSTICA
ESTÉTICA E REPARADORA
LIPOASPIRAÇÃO

Rua Augusta, 2.709 — Conj. 32
Fone: 881-8077 — Hor. 12-18 h.
KALBAMA LIETUVIŠKAI

ANTANAS DUTKUS

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

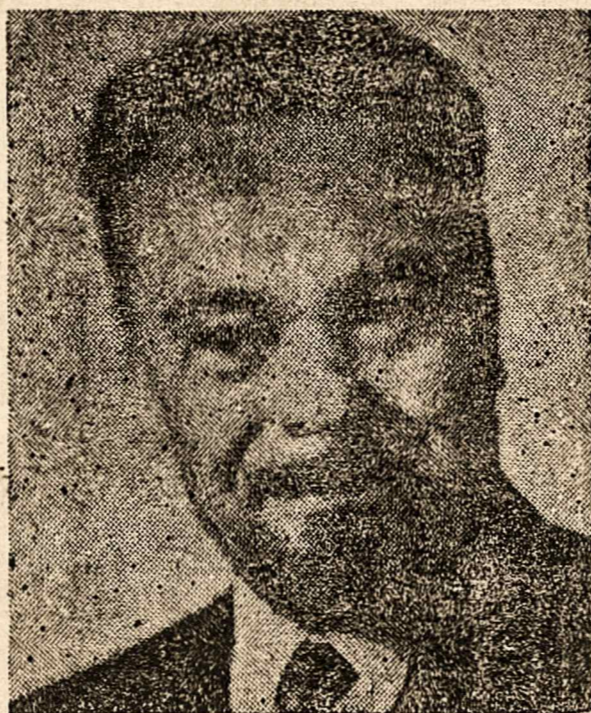
Lietuvių Emigracijos Brazilijon
— Šešiasdešimtmečiui Paminėti —

EMIGRACIJA I PIETŲ AMERIKA

Gausiausia iš Lietuvos emigracija XIX šimtmečio pabaigoje ir XX pradžioje reiškėsi beveik tik į Žiemų Ameriką, o kai laisvas jvažiavimas į šį kraštą pradėtas varžyti, aplinkybių verčiami lietuviai ieškojo kitų žemynų, vyko kitais keliais, — leidosi į Pietų Ameriką, Tolumus Rytus, Okeaniją. Kiekvieno emigrantanto yra vienas tikslas: laisvė, didesnis duonos kąsnis ir savisaugos jausmas. To tikslo siekdami, lietuviai pasiekė ir Pietų Amerikos kraštus, Brazilijos tropikus ir čia pradėjo statyti rytdienos savo ekonominio gyvenimo gaires, su vilčia, kada ilgesiu slegiančios nuotaikos bus pagauti, vėl grįžti savo tėvynėn.

Kada žmonių kilnojimas iš vieno krašto į kitą tapo suvaržytas griežtais statymais ir rubežiai apstatyti sargais, tada jie krypdavo ten, kur, pagal nugirstus žmonių pasakojimus, gyvenimo ir darbo, o taip gi ir klimato sąlygos atitiko emigruojančio prigimčiai Tropikų kraštų neprigimtos ir neįprastos mūsų žmogui klimatinės sąlygos bei technologinis išsivystymas ne labai viliojo į tas šalis emigruoti. Ne vienam juk kildavo tada išgąstinga mintis: važiuoti į šiltus kraštus, kur juodukai gyvena? Bet nepaisant nepalankių skleidžiamų gandų apie Pietų Amerikos kraštus, jau XIX šimtmečio antroje pusėje randame lietuvių pavienių užklydusių ir besibastančių tropikų šalyse bei pastoviai įsikūrusių Pietų Amerikos žemynuose, būtent: Argentinoje, Brazilijoje, Čilėje, Venecueloje ir kt. Vieni jų pasiekė šiuos tropikų kraštus išvykę tiesiog iš Lietuvos, kiti buvę Sibiro tremtiniai leidosi kitais keliais, o treči apgaulingu būdu buvo atvežti ir išlapidinti Pietų Amerikos šalių uostuose. Vietoj Žiemų, pateko Pietų Amerikon. Taip atsitiko su Jonu Maciulevičium, tipišką lietuvių kolonijoms, Floresta apylinkėje, Rio Grande do Sul estade, įkūrėju. Nenorėdamas tarnauti rusų kariuomenėje, slaptai išsirengė bėgti iš Lietuvos į Žiemų Ameriką. Patenkintas plaukė į dolerio šalį, bet po mėnesio ir daugiau kelionės... pateko Brazilijon.

Atsarginės Lietuvos Dausuva sumanytojas
ir tos idėjos puoselėtojas

Dr. Kazys Pakštas

Nors skaitomas yra Argentinos lietuvių kolonijos pionierium, poetas Andrius Vištelis-Višteliauskas su šeima pirma apsigyvenęs buvo Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste, tik vėliau, pradėjus siaurėti geltonajam drugiui mieste ir priemiesčiuose, kuris palietė ir jo šeimą — mirė sūnus, — 1887 metais poetas su šeima išvyko į Argentiną, kur nusipirko didelius žemės plotus labai pigia kaina ir čia išgyveno 25 metus. Poetas Vištelis - Višteliauskas, pagal savo supratimą ir išgales, kovojo su žmogaus pavergėjais. Nepakęsdamas žiauraus rusų caro jungo veikliai dalyvavo 1863 metų sukilime. Sukilimui nepasisėkūs, buvo priverstas bėgti į užsienius ir, būdamas revoliucinės dvasios žmogus, atsidūrė Garibaldių sukilėlių būriuose. Vištelis būdamas tipišku aušrininku, savo raštuose, taipgi ir laikraštyje "Aušra", labai aukštino ir idealino lietuvių kalbą. Jam lietuvių kalba buvo pati gražiausia, seniausia ir turtingiausia kalba. Jisai ir Argentinoje gyvendamas savo raštuose ragino lietuvius "Mylėkite ir ginkite savo bočių palikimą — šventąją kalbą iš visų pajėgų, nes tai yra jūsų brangiausias turtas paties Dievo duotas".

Neramus ir audringas Vištelio-Višteliausko gyvenimas, šeimoje nesantaika, mat buvo vedęs lenkę ir dėl lietuviybės nesugyveno su ja, ir įbairiausi kitoki nepasisėkimai smarkiai pakirto poeto emi-

granto sveikatą, visiškai suardė jo nervus ir 1912 metais pabaigė savo gyvenimą, o nutolusiam šimtajam kraštui Lietuvai, savo meilę ir ilgesį paliko išlietoje dainoje, kuri dar ir šiandieną plačiai lietuvių yra dainuojama:

"Op. Op. Kas ten. Nemunėli,
Ar tu mane šauki? ...
Ar tu mano dvasios girdi
Graudinę raudą
Ir jauti, kaip skaudžiai širdį
Krūtinėj man skauda..."

Andrius Vištelis-Višteliauskas gimė 1837 m. lapkričio 24 d. Zapišky, prie Kauno, o mirė Argentinoje 1912 m. Argentinos lietuviai 1938 m. ruošėsi jam pastatyti paminklą jo 25 metų mirties sukaktuvių proga. Ar pastatė, neteko sužinoti.

Beveik tuo pačiu metu kaip ir Vištelis-Višteliauskas, pereito šimtmečio pabaigoje, Patagonijoje, Argentinoj, kūrėsi ir daugiau lietuvių. Vienas tokių, Izd Šlapelis, įkūręs buvo didelį gyvulių ūkį.

Izidorius Šlapelis, kilęs nuo Kupišio, 1863 m. sukilimo dalyvis, buvo suimtas ir ištremtas Sibiran. 1877 metais atsiraudo Argentinoje. Tais laikais tenai būta dar mažai baltų emigrantų ir įsikurti tokiose sąlygose buvo labai sunku. Bet Iz. Šlapelio būta veržlaus ir susivokiančio tokiose sąlygose. Pėsčias, raitas ir važiuotas jisai išraižė desėtkus tūkstančių kilometrų Argentinos teritorijos. Jam patikusios Patagonijos lygumos, čia jisai ir pradėjo kurtis, auginti gyvulius. Kad gavo medžiaginę paramą steigti Patagonijoje gyvulių ūkį, asmeniškai kreipėsi ir pasimatė su Argentinos prezidentu Julio A. Roca. Šio pasimatymo dėka, buvo įkurta Sarmiento kolonija. I. Šlapelis išsikvietė daugiau iš Lietuvos šeimynų, kurių tarpe ir savo sūnų Justiną Šlapelį. Tėvui, Izidoriui Šlapeliui, mirus, sūnus Justinas, sukūręs šeimą, tęsė tėvo pradėtąjį kolonizacijos darbą Sarmiento kolonijoje, kur 1906 metais įsteigė kapines, o 1913 metais įkūrė toje apylinkėje Demokratinę Savišalpinę Draugiją ir iki mirties, 1931 metų buvo jos pirmininku. Mirdamas didelius žemės plotus padalijo lygiai visiems vaikams.

Bus daugiau

AR ŽINOTE, KAD
MŪSŲ LIETUVA
PARDUODAMA
V. ZELINOS LAIKRASČIŲ KIOSKE,
AV. ZELINA, 831 ?

ALEXANDRITA
FOTOS 3 X 4 — CASAMENTO
XEROX — REVELAÇÕES E
AMPLIAÇÕES
PLASTIFICAÇÃO DE FOTOS
E DOCUMENTOS

R. Bernini R. Mônaco 85 - B
Pque da Moóca - Tel: 274-3031

"SPINDULYS" JUOSTELĖJ

Turime juostelių-cassete "JAUNIMO ANSAMBLIS SPINDULYS"
Tai pilno SPINDULIO choro dainos, išimtos iš profesionalų įrašytos plokštelės, kurią "Spindulys" mums atvežė iš JAV-bių.
Galima gauti ML redakcijoj. Kaina — Cz. 70.

Aleksandras Bumblis

MANO KELIONĖ I LIETUVĄ

Šįmet, rugpiūčio mėnesio vidury, buvau Lietuvoje. Jeigu man kas nors pernai būtų pasakęs: "Tu ateinančiais metais būsi Lietuvoje..." — būčiau netikėjęs. Bet aš ten iš tikrųjų buvau. Dar ir dabar apie tai svajoju.

Mano pasakojime nerasite socialinių ar politinių išvedžiojimų. Čia aš pasakosiu tik apie pačią ekskursiją, kurioje aš dalyvavau. Dėl vietos stokos, jūs čia taip pat nerasite nei tikro ir realaus žmonių gyvenimo. Kiekviena šeima vis kitaip gyvena ir kitaip verčiasi. Be to, yra daug dalykų, apie kuriuos nėra reikalo nei rašyti. Negaliu aprašyti nei tų jausmų, nei pralietų ašarų (liūdesio ir džiaugsmo). Tą viską galima tik asmeniškai patirti, pamatyti ir pergyventi.

Aš esu didelis ekskursijų mėgėjas. Dažniausiai mėgstu važiuoti dviese. Bet šį kartą susigundžiau keliauti didesnėje kompanijoje. "Ekskursija į Lietuvą", kurią jūs skelbėte "Mūsų Lietuvoje", mane kažkaip patraukė... Pagalvojau — jei kas atsitiks, tai vistiek nebūsiu vienas, o su manim bus dar 20 žmonių.

Dar prieš išvažiuojant turėjom visą eilę susirinkimų, pasitarimų ir gavome daug naudingų patarimų: — ką galima vežti, ko negalima, kaip apsivilkti ir t.t....

Na, pagaliau rugpiūčio 10 dieną, sėdom į Lufthansos lėktuvą. Dar nusiėdom Rio de Janeiro, o po to — dar 12 valandų, be nusileidimo, tiesioginio skridimo. Kelionė sekėsi gerai. Visų nuotaka buvo puikusia, o be to, visa mūsų grupė sėdėjo lėktuve kartu. Bendrakeiviai pasakojo įvairiausių gyvenimo nuotykius, anekdotus ir vis spėliojo kaip bus Lietuvoje? Ką jie mums parodys, ar galėsime važiuoti pas gimines, ar bus progos pavažinėti po visą Lietuvą? O aš visą laiką galvojau apie mano mylimą Plungę. Ir užmigau...

Nubudau tikrai prieš Frankfurtą. Dairaus, o gi mano bendrakeiviai irgi jau keliąsi. Po pusryčių lėktuvas leidžiasi ir mes jau Vokietijoje. Čia turėjome vos pora valandų. Keičiame lėktuvą (dabar skrendame su LOT, lenkų kompanija). Laimingai pasiekiamo Varšuvą per pusant-

ros valandos. Tuoj pat nugabena mus į viešbutį "POLONIA". Dar galvojame pasivaikščioti, pasižiūrėti krautuvų, bet, deja, oras buvo labai prastas ir lynojo. Nutarėm pasilikti viešbuty. Čia pasikeitėm kiek dolerių į zlotus, nes paskum reikėjo susimokėti už vakarienę. Tad ir praleidom visą vakarą. Visi buvome gerokai pavargę; o kai kurie išėjo ieškoti ledų į miestą. Mes, likusieji hotely, užsisakėm ledų hotely. Pavalgėme skanių ledų. (O išėjusieji į miestą ledų niekur negavo, tad mes jiems patarėm čia pat nusipirkt...). Visi miegojo be pertraukos iki ryto.

Kita rytą — didelė kelionė traukiniu iki Vilniaus. Važiavome visiems žinomą "Leningrado Ekspresu". Visi mes įsivaizdavom liuksusinį greitąjį traukinį, o ištikrųjų buvo visai kas kita. Kuzmiceje, prie Lenkijos — Lietuvos rubežiaus, keitė viso traukinio ratus, kas užima apie 3 valandas. Bet tai nesvarbu, jis mus nuvežė į Vilnių. Iš Varšuvos keliavome per visą dieną. Prieš Gardiną, ant sienos tikrino dokumentus ir lenkai, ir rusai, o po to jau vagone atsirado ir muitinės pareigūnai. Turėjome užpildyti specialius blankus muitinei. Svarbiausias dėmesys buvo kreipiamas į aukso papuošalus (sužymėjo viską ką įveži, o išvažiuojant reikėjo vėl viską parodyti). Taipogi reikėjo surašyti visus pinigus ir "travelers čekius" (nesvarbu kokios valstybės): cruzeiro, markes, dolerius, anglų svarus ir t.t. Negalima nieko praleisti, nes kartais jie mėgsta kai kam ir patikrinti. O tuomet jau būna didelės problemos. Jeigu įvažiuojant užrašė per mažai dolerių, o išvažiuojant turi daugiau, tai tie pinigai normaliai yra nacionalizuojami. Ir nėra ko ginčytis. O be to, negalima išvežti rublių. Negalima įvežti nei laikraščių nei knygų. Normaliai tas viskas yra konfiskuojama. Pas tą tarnautoją mačiau konfiskuotą "Mūsų Lietuvos" numerį. Šiaip daugiau jokių daiktų, iš nieko neatėmė.

Tuoj pat už sienos pas mus prisistatė Nataša. Jinai buvo paskirta iš "INTOURISTO" mūsų ekskursijai lydėti. Tai buvo labai maloni, paslaugi ir inteligentiška mergaitė. Jinai mums nepaprastai daug padėjo. Net daug lietuviškų žodžių ir vieną dainą jinai išmoko.

(bus daugiau)

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

APMĀSTYMAI

GRIŽO EKSURSANTAI

Lietuvių ekskursija iš Brazilijos Lietuvos įvyko. Ekskursantai jau sugrįžo ir pasakoja saviesiems savo įspūdžius. Ilgai prie jos buvo ruošta, svarstyta, baimintasi, daugybė įspėjimų išreikšta. Grįžo visi, nė vienas nedingo. Dabar lauksime, platesnio atgarsio, ir ekskursijų, žinoma kitos lietuviškos vasaros laiku. Kaip Mūsų Lietuvoje buvo rašyta, kad ekskursantų išleistiuvėse, kurias surengė ir gerai pavalgydymo Lietuvių Sąjunga, buvo jaudinančiais, ypač išklausus vicepirmininko ašaringos kalbos, jam primimus, kad Lietuvoje mūsų brolių šiandieną turėtų būti dvigubai daugiau, bet .

INFORMUOTI BRAZILUS...

"Reikia kad ir mažo, kad ir laikino lietuviškos informacijos biuro: — šaukia per Mūsų Lietuvą kun. Pr. Gavėnas, — kur galėtų pasisemti žinių brazilas apie Lietuvos istoriją, papročius, meną, kultūrą ir kitus tautinio gyvenimo vystimosi apsimušimus, ir priduria — "neturim nei archivo, nei muziejaus, nei pilnai veikiančios bibliotekos; neturime jokio lietuviško centro, kur būtų galima kitataučiui pasakyti: Čia yra kampelis Lietuvos..." ir t.t.

Paleistas kun. Pr. Gavėno didelės reikšmės balsas turi rasti ir tinkamą atgarsį, bet iki šiol dar jo nenugirdome.

VIEŠNAGĖMS PINIGŲ YRA, O SPAUDAI...

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje yra dosni įvairiems išvažiuojamoms, svečiavimams, ir įvairaus pobūdžio puotoms. Už tai verta pagirti, kad tam tikrais momentais netingi ir sugeba suburti tautiečius ir tam reikalui nepagaili paaukoti net dolerio, o spaudai, mūsų lietuviškai spaudai šiais metais net ir menko kruzelio nepaskyrė dėl didelių organizacijoje išlaidų. Beje, ar nebus tik Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ta "aristokratiška organizacija", minima mūsų Lietuvoje? Nejaugi "mūsų kolonijos aristokratiškos organizacijos" valdyba nenori skaityti lietuvišką laikraštį?

PARODOS MIESTO BIBLIOTEKOJE

Pagal laikraščio M. Lietuva pranešimą, São Paulo miesto bibliotekoje, rua Consolação, buvo išstatyta K. Čiurlionio meno paroda jo 75 metų mirties sukakčiai atžymėti. Paroda vyko nuo 1 iki 15 rugsėjo, suruošta rašytojo Henriko Lošinsko Alves iniciatyva.

Toje pačioje bibliotekoje jau du sykus buvo suruoštos filatelisto Antano Augustaičio Lietuvos pašto ženklų parodos ir išplatinta tūkstančiai lapelių apie Lietuvos istoriją. Pr. St-jas.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTD.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

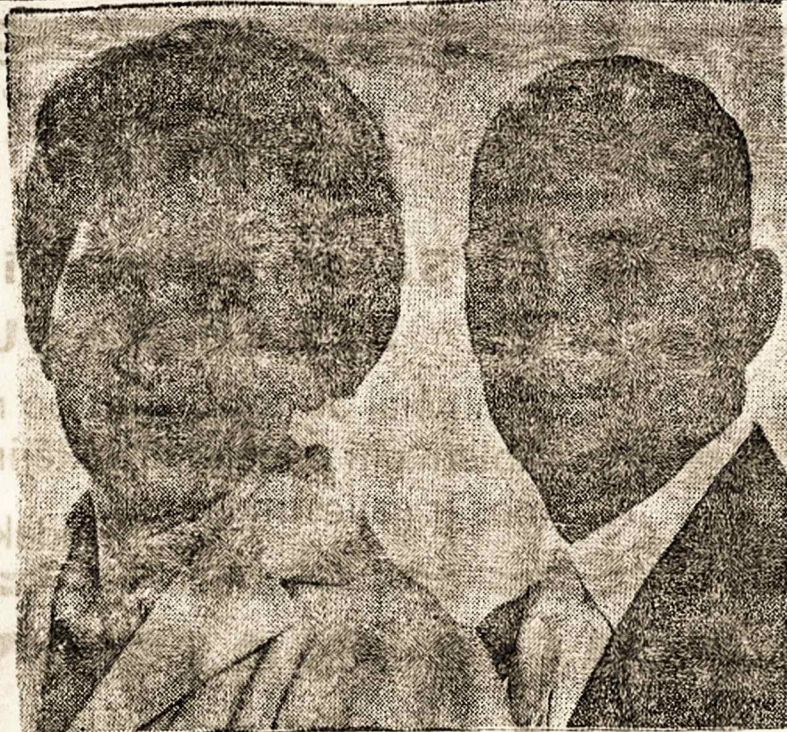
DAR VIENA A. AUGUSTAČIO PARODA

São Paulo lietuviai turėjo progos ap- lankyti ir pasigrožėti dar viena Antano Augustaičio suruošta vieša paroda, šiuo sykiu – įvairių Lietuvos miestų herbų (ženklų) rinkinį, kuris buvo išstatytas São Paulo miesto Valdybos "Paulo Se- tubal" bibliotekos patalpose, rua Rena- ta, Vila Formosa rajone. Paroda tęsėsi nuo rugsėjo 20 iki spalio 3 dienos, mies- to valdybos spaudos ir bibliotekų depar- tamento pritarimu. Parodoje buvo paro- dyti 73-jų Lietuvos miestų spalvuoti her- bai (ženklai), paties A. Augustaičio pieš- ti. Tai buvo tikrai graži ir Lietuvos prisi- minimų paroda, kaip pats rengėjas išpla- tintoje programoje sako: – tai padaryta lietuvių emigracijos Brazilijon šešiasde- šimtmečiui atžymėti, masiniai ir viešai lietuvių emigracijai 1926 m. prisiminti ir pagerbti "brolius brazilus".

Paroda pradėta 20 val. su ceremonia- lėmis kalbomis, sveikinimais rengėjui Antanui Augustaičiui ir nepailstamai vi- suose sumanymuose jo pagalbininkei, žmonai Elenai ir, galiausiai, su linkėji- mais geros ir laimingos sėkmės lietuvių kolonijai ateityje, minint savo imigraci- jos sukaktį ir sunkią emigranto kūrimo- sį pradžia. Po žurnalistų ir radialistų kal- bų ir meninės saviveiklos parodos apžiū- ros, svečiai buvo pakviesti į Bibliotekos Auditoriją, kur entuziastiškai buvo su- tikti ir pasveikinti São Paulo lietuvių folklorinių šokių būrelis "Ansamblis Nemunas" su gražiais lietuvių tautiniais šokiais. Nors svečių eilėse lietuvių mažai tesimatė, bet paruošimas buvo apvāni- kuotas tikrąja patriotiška lietuviška švente.

Baigiant meninei parodos daliai, nau- ji lankytojai dar vis atėdinėjo, palikda- mi savo vardus užrašų knygoje, kurių iki pabaigos programos buvo įrašyta virš dviejų šimtų. Lietuviškų pavardžių, – neskaitant "nemuniečių", kurie sava- noriškai gražiai papuošė individualią Augustaičio parodą lietuviškais šokiais ir tautiniais rūbais, – pastebėta buvo vos tik keletas, kurių tarpe matėsi ir kun. Pr. Gavėnas.

Svarbu priminti, kad šioje parodoje platinamas buvo portugalų kalboje iš- spausdintas biuletėnis, kuriame, suglaus- tai, atpasakota Lietuvos istorija nuo Mindaugo laikų iki šių dienų su jos ku-

Antanas ir Helena Augustaičiai

nigaikščiais, dvarais ir jūjų herbais. Ne tik kitataučiai, bet ir lietuviui ne vie- nam, naudinga pasiskaityti ir prisiminti gimtosios šalies istoriją, arba ir čia gim- siam lietuviukui naudinga sužinoti, kad yra šalis, Lietuva vadinama..

Lietuviams, o taip pat ir brazilų vi- suomenei, Antanas Augustaitis yra pa- žįstamas kaip filatelistas, savo pašto ženklų kolekcijomis, ypač Lietuvos paš- to nuo nepriklausomybės laikų. Jo iš- statytos buvo bent kelios pašto ženklų parodos São Paulo mieste: miesto Cen- traliname pašte, kur tukstančiai žmo- nių ją aplankė; du kartus pasirodė Cen- tralinės Bibliotekos patalpose protinio darbo žmonėms ir studijuojamiam jau- nimui; Lietuvių Sąjungos Brazilijoj pa- talpose metinių minėjimų proga. Visur ir visiems garbingai prisistatė ir pagar- biai patstovavo lietuviškos rasės žmo- gų-imigrantų, kam tik su juo teko turėti ryšius visuomeniniame gyvenime.

— A D —

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Nėra galimybių sulaukyti laiko. Ir kaip šios mintys pasieks skaitytojus, jau bus kita savaitė ir visa tai, kas dabar vyksta, jau bus praeityje. Gaila, bet ši savaitė turėtų būti ilges- nė, nes vienas faktas mūsų kolonijoje vertas paminėjimo.

São Paulyje vyksta lietuviškų herbų paro- da. Tai tikra retenybė kur nors pamatyti ko- kius įdomesnius ir didesnių valstybių ar žymes- nių miestų herbų. Ką čia ir bekalbėti, pama- tyti Lietuvos miestų herbų, tai daugiau negu retenybė.

Žodis Herbas, vokiškos kilmės ir reiškia pa- likimą. Paprastai herbai buvo kuriami pagal griežtas heraldikos taisykles, simboliai turi sau atitinkamas vietas ir reikšmes. Herbai dažnai yra vartojami medaliuose, antspauduose, vėlia- vose ir jie Lietuvoje buvo vartojami jau nuo labai senų laikų. Mums labiausiai pažįstami herbai – tai Vilniaus herbas su šv. Kristoforu, Kauno herbas turi stumbrą, Kėdainių – turi pasagą su trimis kryželiais, o Jurbarko herbas su 3 dvigubomis lelijomis, primenęs Italijoje Florencijos motyvus. Visa tai surišta su istori- ja, labai sudėtinga medžiaga, jeigu norima kiek pasigilinti. Sakyčiau, kiekvieno gimtinės herbas gal pasakyti labai daug įdomių žinių, jeigu turėtume galimybių kiek apie tai pasigilinti ir pastudijuoti tų vietų herbų reikšmę, is- toriją ir kūrimo aplinkybes.

Kur tik pasidairysi herbai matosi visur, vi- same pasaulyje, aišku, ir čia, Brazilijoje. Todėl tema labai aktuali ir sveikintinas Ant. Augustai- čio žygis nupaišyti Lietuvos miestų svarbes- nius herbų ir juos parodyti viešumoje. Ir ne- vien lietuviams, bet ir vietiniams. Tų herbų paruošta nemažai, virš septyniasdešimt, spalvo- tų ir tinkamai įrėmuotų. Pavyzdingas darbas ir tikrai daug kas susidėmės savo tėvų ar sene- lių miestų praeitimi, pamatęs tų vietų herbą.

Kadangi paskutiniu metu pašto patarnavi- mas yra nepaprastai sušlubavęs, spaudą gaunu gerokai pavėluotą, žinios ateina ne kaip prane- šimas, o gal daugiau kaip istorija – taip sakant, tas ir tas jau įvyko – tai įsivaizduoju, kad ir daug kas iš tautiečių šios parodos nepamatys. Gal tik sužinos, kad tai įvyko ir viskas. Todėl atrodo, kad gal būtų nebloga mintis gerokai iš anksto pranešus tą parodą pakartoti kokio lie- tuviško susibuvimo proga, kai atvyksta daugiau tautiečių. O gal net, nežinau kiek tai techni-škai įmanoma, išleisti brošiūrą su istorine apžval- gėle ir bent pagrindinių herbų reprodukcijomis. Toks darbas vertas platesnės auditorijos. Jis ga- lėtų būti parašytas vietos kalba, bet pačios re- produkcijos tikrai kalbės daugiau ir apie pačią Lietuvą.

Herbų parodos atidaryme pasirodė vietinės muzikos duetas ir "Nemuno" ansamblis su lie- tuviškais šokiais.

Manau, kad į šią parodą didesnį dėmesį at- kreips vietos heraldikos specialistai, kuriems bus tikra retenybė pamatyti labai tolimo kraš- to herbų.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MŪSŲ ŽINIOS

SAJUNGOJ SKAIDRIŲ VAKARAS IŠ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Praeitą trečiadienį, spalio 1 d. į Sąjungos rumus susirinko dalyvavusieji ekskursijoj į Lietuvą jų giminės ir kiti kviesieji svečiai. Visi buvo žingeidūs pamatyti ekskursijos fotografijų – skaidrių, kurias buvo padaręs ekskursijos sugalvojęs ir pravedėjas Aleksandras Boguslauskas. Iš tiesų buvo kuom stebėtis ir džiaugtis: skaidrių daug, ir, galima sakyti, kad nė vienas iš ekskursantų nebuvo išleistas, bet visi buvo nuotraukose jamžinti. Skaidrių rodymas užtruko beveik dvi valandas ir A. Boguslauskas tiksliai bei įdomiai jas aiškino.

Skaidrių rodymui pasibaigus, svečiai buvo dosniai Sąjungos pavaišinti ir žmonės dar galėjo pasikalbėti įspūdingais ir pergyvenimais iš sėkmingos kelionės. Sveikiname Sąjungos valdybą ir Aleksandrą Boguslauską už tokį gražų parengimą.

FEIRA DA AMIZADE

Gavom telefoninę žinią iš ML-vos korespondento Alfonso Kublicko, kad SĂO BERNARDE yra ruošiama "Feira da Amizade" Pavilhăo Vera Cruz, Av. Lucas Nogueira Garças, 856. Šis kermėšius veiks du savaitgalius: spalio/outubro/ 10, 11, 12 ir 17, 18, 19, t.y. penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais. Lankymo valandos nuo 19 iki 23 val. o sekmadieniais nuo 15 iki 23 val. Rašo Diario do Grande ABC, kad bus 120 "barakų" ir kad meninėj programoj dalyvaus lietuvių tautinių šokių grupė.

PETRO PERKUMO NAMUOSE

lapkričio 7-tą, 20 valandą, Mišios ir Naktinė Adoracija, kaip jau įprasta Pirmajais mėnesių penktadieniais.

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA

Salomé Narušienė, savo vyro
STEPSO NARUŠIO

atminčiai 30-tos dienos po mirties proga (9.X.1986).
Abiem gili padėka ir linkėjimai gausios Viešpaties palaimos ir gailestingumo, Redakcija ir administracija

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJE

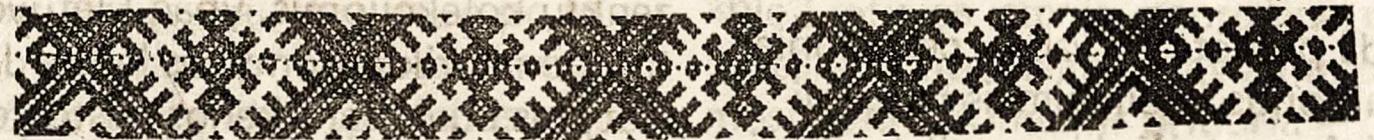
SPALIO (OUTUBRO) 19 DIENA, SEKMADIENI

CHURRASCO, KARALAITĖS RINKIMAI
PASILINKSMINIMAI

Rezervuokite autobuso vietas pas J. Tatarūną tel.637344
arba pas A. Rudį tel 216.7880

RENGIA

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

SKAIDRĖS IŠ MEDUGORJE APSIREIŠKIMŲ

Praeitą šeštadienį, spalio 4 dieną, 16 valandą, šv. Kazimiero parapijos salėje buvo rodomos skaidrės atvežtos iš Jugoslavijos, Medugorje, Švenč. Dievo Motinos garsėjančios Apsireiškimų vietovės.

Skaidrių rodytojai ir paskaitininkai buvo vyras ir žmona, kurie neseniai lankėsi Medugorje.

Sujungtom jėgom, pobūvj organizavo ir jame gausiai dalyvavo šios apylinkės įvairios Maldos Grupės.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

VYTAUTAS LAUGALIS – KUNIGAS

Žinia iš Kanados TĖVIŠKES ŽIBURIŲ (1986.IX.16 – Nr. 38):

Vytautas Laugalis, kurį laiką gyvenęs Toronte, studijavęs teologiją Romoje kaip lietuvių šv. Kazimiero kolegijos auklėtinis, darbavęs tarp lietuvių Brazilijoje, 1986 m. birželio 4 d. įšventintas Tautinės lenkų katalikų bažnyčios ("nezależnikų") kunigu. Šventinimo apeigas atliko lenkų vyskupas F. Rowinski Šv. Stanislovo katedroje Scrantone, Pa. Minėtoji Tautinė (nepriklausoma) lenkų katalikų bendruomenė yra atskilusi nuo Romos Katalikų Bendrijos ir turi nemažai parapijų Š. Amerikoje.

metinė

„MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

RUOŠIAMA

Spalio (Outubro) 26 diena

12:30 VALANDA

VILA ZELINOJ – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PAREMKIME